AH 362

2026Z21765

Antwoord van minister Boekholt-O’Sullivan (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) (ontvangen 13 oktober 2026)

1.

Bent u bekend met het artikel ‘Kabinet werkt verder aan terugkeer verplichte hybride warmtepomp: ’Huidig tempo van vervanging is te laag’’? 1)

Antwoord vraag 1

Ja, ik ben bekend met dit artikel.

2.

Deelt u de constatering dat een verplichting van hybride warmtepompen vanaf 2029 huishoudens problemen kan bezorgen in de betaalbaarheid en uitvoerbaarheid? Zo ja, hoe ondervangt u dit?

Antwoord vraag 2

In het coalitieakkoord is opgenomen dat het kabinet slimme, hybride warmtepompen vanaf 2029 stimuleert en normeert. Het kabinet is zich bewust dat de aanschafkosten van een hybride warmtepomp hoger zijn dan van een cv-ketel. In mijn brief van 7 oktober jl.[1] aan uw Kamer geef ik daarom aan wat belangrijke uitgangspunten zijn bij het vormgeven van de norm, waaronder de haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Kortheidshalve verwijs ik naar die brief voor een uitgebreide toelichting. Op dit moment wordt nader onderzoek uitgevoerd naar hoe een norm er op basis van die voorwaarden uit kan zien. Na afronding van het onderzoek en de voorjaarbesluitvorming kan ik de Kamer meer inzicht geven over de norm, het flankerend beleid en de integrale beleidsinzet.

3.

Deelt u de zorg dat er huishoudens zijn die niet in staat zijn een hybride warmtepomp aan te schaffen indien dit de norm wordt? Acht u het gezien de netcongestie haalbaar om de (hybride) warmtepomp op korte termijn verplicht te stellen?

Antwoord vraag 3

Die eerste zorg deel ik, daarom zet het kabinet zich samen met de sector in om de betaalbaarheid te vergroten en houdt het kabinet bij de vormgeving van de norm hier nadrukkelijk rekening mee. Zie ook bovenstaande antwoord.

---

[1] TK 2026Z21266

Ten aanzien van de netcongestie: dat heeft de volle aandacht van het kabinet. Daarom zet het kabinet ook in op slim aanstuurbare, hybride warmtepompen en op versnelde verzwaring van het elektriciteitsnet. Met slimme sturing kan de netbelasting van warmtepompen sterk verlaagd worden, omdat ze buiten de piekuren op het net kunnen verwarmen. De tijdsafhankelijke nettarieven die per 2029 worden ingevoerd, zorgen voor een financiële prikkel om de warmtepomp ook daadwerkelijk slim aan te sturen. Het is dan goedkoper om stroom buiten de piekuren te gebruiken. Uit onderzoek blijkt dat een (hybride) warmtepomp in de meeste gevallen geen verzwaring van de elektriciteitsaansluiting vereist en goed mogelijk is op een kleinere één fase-aansluiting.[2]

4.

Deelt u de constatering dat ook voor nieuwbouwwoningen hybride warmtepompen het elektriciteitsnet minder belasten dan volledig elektrische warmtepompen?

Antwoord vraag 4

Een hybride warmtepomp belast het elektriciteitsnet doorgaans minder dan een volledig elektrische warmtepomp, omdat op koude momenten de cv-ketel op aardgas kan bijspringen. Nieuwbouwwoningen zijn zeer goed geïsoleerd en hebben daardoor een relatief lage warmtevraag. Daardoor zijn ze bij uitstek geschikt om te verwarmen met behulp van lage temperatuur warmteoplossingen. De keuze voor een hybride warmtepomp ligt dan niet voor de hand. Bij de keuze voor een verwarmingsinstallatie is het van belang om de belasting van het elektriciteitsnet af te wegen tegen de extra kosten voor bewoners door het in stand houden van zowel een gas- als een elektriciteitsaansluiting. Om de impact van nieuwbouw op het elektriciteitsnet te verkleinen werk ik aan regelgeving voor netbewuste nieuwbouw.

5.

Heeft u inzicht in hoeveel woningen nu niet worden gebouwd omdat er geen ruimte op het net is? Zo ja, hoeveel woningen zijn dit? Hoeveel van deze woningen kunnen worden aangesloten als aardgasaansluitingen via hybride warmtepompen ook tot de mogelijkheden zouden behoren?

Antwoord vraag 5

Nee, dit inzicht heb ik niet. Netcongestie vormt de komende jaren een serieus knelpunt, ook voor de realisatie van nieuwbouw. Daarom is het belangrijk de belasting van het elektriciteitsnet te beperken. Slimme warmtepompen en passende nettarieven kunnen helpen om piekbelasting te voorkomen. Daarnaast wordt hard gewerkt aan de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Het blijven verwarmen van nieuwe woningen met aardgas is evenwel geen duurzame oplossing met oog op de maatschappelijk kosten van aanleg en onderhoud van

[2] Rapport Kansen achter de meter

het benodigde gasdistributienet en de blijvende afhankelijkheid van fossiele energie. Zie ook het antwoord op vraag 6.

6.

Bent u bereid om nieuwbouwwoningen met een hybride warmtepomp en dus met gasaansluiting tijdelijk toe te staan in netcongestiegebieden?

Antwoord vraag 6

Nee, hier ben ik niet toe bereid. Alleen bij zwaarwegende redenen van algemeen belang biedt de Energiewet de gemeente de mogelijkheid hiervan af te wijken. Het aanleggen van een gasnet voor nieuwbouwwoningen, om deze vervolgens alsnog te verduurzamen, leidt echter tot aanzienlijke desinvesteringen voor zowel netbeheerders als bewoners. Bewoners betalen dan bovendien de rekening, omdat zij zowel voor het gas- als voor het elektriciteitsnet vastrecht betalen.

7.

Bent u bereid de regels voor aardgasvrije nieuwbouw aan te passen als blijkt dat hybride warmtepompen de netcongestie aantoonbaar verminderen?

Antwoord vraag 7

Nee, ik ben niet voornemens de regels hiervoor aan te passen. Zie het antwoord op vraag 5 en 6.

8.

Is er bij de realisatie van nieuwbouwwoningen met warmtepompen vaker sprake van een 3-fasenaansluiting?

Antwoord vraag 8

Op dit moment is een 3-fasen aansluiting bij nieuwbouwwoningen gebruikelijk.

9.

Klopt het dat de optelsom van een (hybride) warmtepomp, zonnepanelen, elektrisch koken en een aansluiting voor de elektrische auto, ervoor zorgt dat bij nieuwbouwwoningen steeds meer piekbelasting op het net ontstaat?

Antwoord vraag 9

Nieuwbouwwoningen zijn door hun goede isolatie en energiezuinige installaties relatief energie-efficiënt. Dat is goed voor het beperken van de piekbelasting.

Een combinatie van elektrische installaties kan wel leiden tot een hogere piekbelasting, met name bij gelijktijdig gebruik. Daarom wordt op verschillende manieren ingezet op spreiding van gebruik. Bijvoorbeeld door slim aanstuurbare warmtepompen te stimuleren en door tijdsafhankelijke nettarieven. Om de piekbelasting van nieuwbouwwoningen verder te beperken, zet ik in op landelijke regels voor netbewuste nieuwbouw per 1 januari 2028.

10.

Hoeveel extra nieuwbouwwoningen kunnen er worden aangesloten op het net indien de nieuwbouwwoningen een 1-fasenaansluiting krijgen in plaats van een 3-fasenaansluiting?

Antwoord vraag 10

Het aantal extra nieuwbouwwoningen dat hiermee kan worden aangesloten, is niet eenduidig vast te stellen. Een woning op een 3-fasenaansluiting gebruikt niet automatisch meer stroom dan een woning op 1-fase. Wel kan bij een 1-fase aansluiting de belasting minder hoog pieken. Hoe dit zich verhoudt tot aansluitingen voor nieuwbouwwoningen hangt van veel factoren af, waaronder het verwachte elektriciteitsverbruik van de woningen en de locatie.

11.

Kunt u deze vragen voor het commissiedebat Klimaatbeleid gebouwde omgeving beantwoorden?

Antwoord vraag 11

Ja.

12.

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord vraag 12

Ja.

1) De Telegraaf, 7 oktober 2026

(https://www.telegraaf.nl/politiek/kabinet-werkt-verder-aan-terugkeer-verplichte-hybride-warmtepomp-huidigtempo-van-vervanging-is-te-laag/162686574.html)